

ULKOASIAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 12/2002 vp

Hallituksen esitys Qatarin kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 18 päivänä joulukuuta 2001 lähettänyt ulkoasiainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Qatarin kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuu-

luvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 230/2001 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana
- lähetystöneuvos Jukka Nystén, ulkoasiainministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Qatarin kanssa 12 päivänä marraskuuta 2001 allekirjoitetun sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen ja voimaansaattamislakiehdotuksen. Sopimuksen tarkoituksena on selkiinnyttää erityisesti sijoituksia koskevia oikeudellisia perusteita maiden välillä sekä edistää ja tiivistää taloudellista yhteistyötä Qatarin kanssa. Sopimuksen avulla halutaan varmistaa suotuisat edellytykset toisen sopimuspuolen kansalaisten ja yritysten si-

joituksille toisessa sopimusmaassa sekä tunnustetaan tarve suojella niitä.

Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen täyttäneensä valtiosäännöissään sopimuksen voimaantulolle asetetut vaatimukset. Esitykseen sisältyy lakiehdotus eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä

syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksen-

mukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Suomi pyrkii kahdenvälisellä sijoituksia edistävällä ja suojaavalla sopimuksella turvaamaan teollisuutensa yleiset toimintaedellytykset Qatarissa. Investointisuojasopimus pyrkii suojaamaan sijoituksia poliittisilta riskeiltä ja lisäämään sijoitusympäristön ennakoitavuutta. Sopimus edellyttää suomalaisten sijoitusten syrjimättömyyttä kohtelua muiden maiden sekä kohdemaan omien yritysten sijoituksiin nähden. Valiokunta pitää tärkeänä, että taloudellisen yhteistyön avulla edistetään poliittista dialogia Qatarin kanssa ihmisoikeuksien edistämiseksi. Suomessa on voimassa sopimukset 39 maan kanssa. Sopimusneuvotteluja käydään useiden maiden kanssa.

Suomi on viime vuosina vienyt Qatarin pääasiassa sähkö- ja dieselmootoreita sekä televiestintälaitteita. Vienti vuonna 1999 oli yhteensä noin 4 miljoonaa euroa. Tuonti Qatarista on ollut olematonta. Qatar tarvitsee ulkomaisia sijoituksia erityisesti petrokemian teollisuutensa kehittämiseen mutta myös teollisuusperustansa monipuolistamiseen. Qatarin tunnetut öljyvarat ovat suuruudeltaan noin 3,7 miljardia tynnyriä ja kaasuarat noin 5 prosenttia maailman tunnetuista kaasuaroista eli maailman kolmanneksi suurimmat. Maan vientituloista 80 prosenttia tulee öljystä ja kaasusta.

Helsingissä 10 päivänä huhtikuuta 2002

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Liisa Jaakonsaari /sd
vpj. Eva Biaudet /r
jäs. Ulla Anttila /vihr
Jouni Backman /sd
Antti Kalliomäki /sd
Antero Kekkonen /sd
Kalevi Olin /sd

Kiinnostus yhteistyöhön EU-maiden kanssa on voimistunut viime vuosina. Myös Suomen teollisuus on osoittanut kasvavaa kiinnostusta investointihankkeisiin Qatarissa. Qatar pyrkii valiokunnan saaman selvityksen mukaan lisäämään pääomia investointeihin vähemmistöosakkuuksien hankkimiseksi teollisuusmaiden suur yrityksissä. Investointisuojasopimus edistää näiden sijoituspääomien kohdentumista myös Suomeen. Sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskeva sopimus Qatarin kanssa on tehty Suomen aloitteesta. Kuten muutkin öljyä tuottavat arabimaat Qatar on vastahakoinen sijoittamaan pääomia sellaisiin maihin, joiden kanssa sillä ei ole investointisopimusta.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella ulkoasiainvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy Dohassa 12 päivänä marraskuuta 2001 tehdyn Suomen tasavallan hallituksen ja Qatarin valtion hallituksen välisen sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Raili Lahnalampi.